

Monumentnummer*: 523781

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82900/123

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijkerk Nijkerk Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijkerk Gelderland L 342

Omschrijving**

Inleiding

Schilderachtige bijzonder gaaf bewaarde VILLA genaamd 'Hoogstraten' gebouwd in 1903 in Overgangsarchitectuur naar ontwerp van de architect E. Knevel uit Ermelo. Het pand valt op door de rijke detaillering van zowel het exterieur als het interieur. In het exterieur vallen met name de in geometrische Art Nouveaustijl uitgevoerde smeedijzeren balkons op en de markante hoektoren. Het interieur bezit diverse in Art Nouveaustijl uitgevoerde glas-in-lood ramen alsmede meerdere plafonds die uitgevoerd zijn in het weinig toegepaste papierstuc. Het iets verhoogd gelegen pand bevindt zich op een terrein aan het begin van de Spoorstraat dat begrensd wordt door de Spoorstraat, de Coltoflaan en de Meinsstraat. Het pand wordt omgeven door een tuin met een gazon, diverse bomen en struiken waaronder eiken en bolvormig gesnoeid taxussen. Deze laatste bevinden zich langs de halfcirkelvormige oprijlaan aan de voorzijde van het pand.

Omschrijving

Het pand is gebouwd op een onregelmatig grondplan met verschillende geveluitvoeringen en verschillende kapvormen. De rijk gelede in schoon metselwerk uitgevoerde voorgevel bestaat uit verschillende bouwblokken. De in schoon metselwerk uitgevoerde VOORGEVEL van de hoofdbouw omvat twee étages. In de onderbouw is, enigszins terugwijkend, de ingangspartij. Hierboven is een vensterpartij die toegang geeft tot een balkon. Het balkon wordt gedragen door natuurstenen consoles. Het ijzeren hekwerk van het balkon is uitgevoerd in decoratieve Art Nouveau-vormen. De gevel wordt afgesloten door een houten lijst op klossen. In het midden van de gevel breekt door de lijst een dakkapel. De dakkapel wordt bekroond door een tuitstuk. De hoofdbouw continueert aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

linkerzijde in de overgang naar de linker zijgevel. Deze overgangspartij bestaat uit drie tuitgevels die drie étages omvatten. De tuitgevel direkt ter linkerzijde van de hoofdbouw komt iets naar voren. De gevel ter linkerzijde hiervan is reeds schuin geplaatst en vormt het verbindingsstuk tussen de eerste tuitgevel en de zijgevel links. De eerste travee van de zijgevel is in de vorm van een tuitgevel. De tuitgevel die deel uitmaakt van de voorgevel heeft in de onderbouw een erker met een dubbel venster met bovenlichten. De zware latei boven het venster is voorzien van een ornament. In de bovenbouw is een eenvoudig schuifraam, waarvan het bovenlicht echter wordt omlijst door een zware latei. In de tuit van de gevel is een kleiner venster. De dispositie van de schuin geplaatste gevel ter linkerzijde hiervan verschilt slechts voor wat betreft de onderbouw. Hierin is een getoogd schuifvenster, waarvan het bovenlicht wordt omvat door een natuurstenen latei. Ook aan de rechterzijde continueert de hoofdbouw in de overgang naar de zijgevel. Deze overgangspartij bestaat uit een geveldeel dat drie étages omvat en dat ten opzichte van de hoofdbouw iets naar voren komt. In de onderbouw is een rijk uitgewerkte vensterpartij. Hierboven geleed een dubbel schuifvenster, dat wordt omvat door een natuurstenen latei, de gevel. De top van de gevel heeft een zorgvuldige baksteengeleding. In de top van de gevel is een klein rondboogvenster, dat wordt omlijst door een profilering. Dit geveldeel vormt de overgang tussen de hoofdbouw en de schuin geplaatste hoektoren naar de zijgevel. De toren komt in de benedenbouw aan drie zijden vrij. Het bovendeel van de toren is vrijstaand. In de toren zijn smalle schuifvensters, waarvan de bovenlichten worden omlijst door natuurstenen lateien. De onderbouw van de toren wordt afgesloten door een geprofileerde lijst. Hierop rust de rijk uitgewerkte bekroning van de toren. De gevel wordt versierd door verticale gevelbanden, die zijn uitgevoerd in een wit geglaazuurde baksteen. De LINKER ZIJGEVEL bezit op de begane grond een zesdelig en een vierdelig venster alsmede een dienstingang en een smal toiletraampje. De verdieping bezit links een fraai deels in cirkelvorm afgesloten venster met een zesdelig raam en rechts een van glas in lood voorzien raam. De bovenliggende terugspringende tuitgevel is voorzien van een getrappt venster met meerdelige ramen.

De opbouw van de ACHTERGEVEL is in grote lijnen symmetrisch van opbouw. Twee smallere hoekrisalieten omvatten een terugwijkend middendeel. De gevel kent verschillende aanbouwsels die mogelijk uit de eerste bouwfase dateren. Het middenrisaliet strekt zich uit over drie vensterassen, die in de bovenbouw als drie schuifvensters herkenbaar zijn. Tegen de onderbouw bevindt zich een aanbouwsel. Het hoekrisaliet ter rechterzijde hiervan heeft aan de achterzijde een vensterpartij met een balkon. In het smalle geveldeel dat haaks op de wand van het middenrisaliet staat is een schuifvenster. Het hoekrisaliet wordt ingedeeld door een witte gevelband. Het bovendeel van het risaliet dat ter linkerzijde van de hoofdbouw is gesitueerd, heeft in de bovenbouw een schuifvenster. Tegen de onderbouw is een serre aangebouwd. De serre en de uitbouw tegen de onderbouw van het middenrisaliet zijn met elkaar verbonden. Een houten balustrade strekt zich over deze twee gebouwen uit. De RECHTER ZIJGEVEL heeft in de onderbouw een erker met balkon. Hierboven is de toegang tot dit balkon uitgevoerd in een dubbele deur met een bovenlicht. Dit bovenlicht wordt omvat door een natuurstenen latei. Rechts is een tuitgevel die drie étages omvat. Links hiervan is een geveldeel, dat iets naar voren komt en dat twee étages omvat. In de onderbouw hiervan zijn twee driegedeelde vensters. Hierboven is een bijzonder gedetailleerd cirkelvormig venster. Dit venster wordt omgeven door een in baksteen gemetselde band. Deze band rust op natuurstenen aanzetstenen en wordt gecentreerd door een sluitsteen. Een verticale gevelband van geglaazuurde baksteen siert de hoek die voert naar de achterzijde. Het INTERIEUR van het woonhuis is nagenoeg intact bewaard gebleven. Het pand heeft een centrale hal met een vlakke zoldering, paneeldeuren en marmeren vloeren. Onder de hal bevindt zich de kelder. Het interieur kent verder onder meer terrazzovloeren, houten lambrizeringen, paneeldeuren in Art Nouveaustijl. In de kamers en suite in de rechterzijde van het huis bevinden zich twee uitzonderlijk rijk in papierstuc uitgevoerde plafonds. De plafonds zijn vervaardigd door de Goudsche Papierstucfabriek. Deze kamers bezitten tevens een tweetal marmeren schouwen met Art Nouveau motieven en tegels. Tussen beide kamers zijn de schuifdeuren nog aanwezig. Op de overloop bevinden zich aan de achterzijde van het huis twee grote glas-in-loodramen; één met zonnebloemen en één waarop een dorpsgezicht is afgebeeld. Dit laatste raam is afkomstig uit het atelier van P.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Bouvy in Dordrecht, waar ook het glas-in-loodraam in het pand Langestraat 35 te Nijkerk van afkomstig is.

Waardering

VILLA Hoogstraten' gebouwd in 1903 in Overgangsarchitectuur naar ontwerp van E. Knevel.

-\tVan architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een zeer rijk gedetailleerde villa uit de jaren rond 1900 in de voor die tijd kenmerkende Overgangsarchitectuur. Het pand is tevens van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp die onder meer in het exterieur tot uitdrukking komen in de rijke en bijzondere detaillering in Art Nouveaustijl van de diverse smeedijzeren balkons, de verschillende geveluitvoeringen en de verschillende kapvormen. Het pand wordt gekenmerkt door een bijzondere samenhang tussen het exterieur en het interieur. Het bijzonder gaaf bewaarde interieur bezit nog tal van opmerkelijke onderdelen zoals in papierstuc uitgevoerde plafonds en het in Art Nouveau stijl uitgevoerde glas-in-lood in de balkondeuren van de verdieping in de achtergevel en in deze trant uitgevoerde schoorsteenmantels met betegelde achterwanden. Het pand is tevens van belang voor het oeuvre van de architect E. Knevel binnen wiens werk de villa door omvang en detaillering een bijzondere plaats inneemt. \t

-\tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de situering aan het begin van de Spoorstraat op een door drie straten omgeven perceel nabij de entree van de oude stadskern van Nijkerk. Het pand is, omringd door een grote tuin, gelegen aan de Spoorstraat en vormt daar een oorspronkelijk element in de bebouwing aan deze straat. Het pand van bijzondere betekenis voor het aanzien van dit deel van de stad Nijkerk. De omringende tuin versterkt de monumentale waarde van het geheel.

-\tVan cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de huisvesting van de gegoede burgerij in de vroege twintigste eeuw.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis